

BIJLAGE 1 Handleiding opname boomkenmerken

Bestek:	RAW Raamovereenkomst onderhoud bomen 2024-2026 in de gemeente Westerwolde
Nummer:	WW2024-02
Datum:	6 februari 2024

1 OPNAME BOOMKENMERKEN

Doel: Beschikken over actueel bomenbestand.

1.1 Algemeen

Aan de hand van de eerste ronde van inventarisaties waarin de onderhoudstoestand (boomhoogteklasse, eindbeeld en onderhoudstoestand) is opgenomen, ontstaat een goed inzicht in de onderhoudstoestand van alle bomen. Uit deze inventarisatie zal blijken in hoeverre sprake is van een beheerachterstand. In de tweede ronde van de inventarisaties worden de onderhoudstoestand en de boomveiligheidskenmerken (resultaat boomveiligheidscontrole, frequentie boomveiligheidscontrole en uitgevoerd werk) opgenomen.

De algemene gegevens die opgenomen worden van de bomen zijn:

- XY-coördinaat;
- Boomsoort;
- Plantjaar;
- Wegtypen;
- Eindbeeld;
- Boomhoogteklasse;
- Onderhoudstoestand;
- Resultaat Boomveiligheidscontrole;
- Frequentie Boomveiligheidscontrole;
- Uitgevoerd werk.

1.1.1 XY-coördinaat

Doel: intekenen bomen op digitale kaart.

De XY-coördinaten van de boom moeten opgenomen worden volgens het rijksdriehoeksstelsel. Al ingetekende bomen worden aan bestaande XY-coördinaat gekoppeld. Nieuw op te nemen bomen worden ingetekend met een maximale afwijking van 1 meter, waarbij ervan uitgegaan wordt dat de gemeente het merendeel van de bomen digitaal, voorzien van XY-coördinaten aan kan leveren.

1.1.2 Boomsoort

Doel: informatie voor beleid ontwerp en beheer.

Onder boomsoort wordt verstaan de soort en, indien mogelijk, de cultivar. Boomsoort wordt vaak gebruikt om het snoeitijdstip te bepalen, bestrijding van soortspecifieke ziekten en plagen zoals: kastanjebloedingsziekte, iepziekte en eikenprocessierups en voor de analyse van groeikwaliteiten.

1.1.3 Plantjaar

Doel: informatie voor beleid, ontwerp en beheer.

Plantjaar wordt opgenomen, omdat aan de leeftijd van de boom werkzaamheden gekoppeld worden. Bijvoorbeeld het water geven bomen in de eerste jaren na aanplant en het verwijderen van boompalen. Plantjaar wordt vaak gebruikt bij analyses bomenbestand. Hoe oud is de boom, wat is de gemiddelde leeftijd van een boom en wanneer is renovatie te verwachten?

1.1.4 Wegtypen

Doel: Inzicht krijgen in de te treffen verkeersmaatregelen.

De aangehouden wegtypering sluit volledig aan op de indeling volgens het 'Handboek wegafzettingen 96b'. De volgende invoer is mogelijk:

- VP Voetpad;
- FP Fietspad;
- ETW Erftoegangsweg;
- GOW Gebiedsontsluitingsweg;
- RSW Regionale stroomweg.

1.2 Onderhoudskenmerken

1.2.1 Eindbeeld

Doel: aangeven beoogde groeivorm van de boom.

Om te kunnen bepalen wat en hoe er gesnoeid moet worden, dient de boomverzorgers op zijn minst te weten wat het eindbeeld van de boom moet zijn. Moet de boom geknot worden, betreft het een vrij uitgroeiende boom of wellicht een leiboom. Zonder vastlegging van het eindbeeld is het niet mogelijk om een goed beheer te voeren.

Keuze uit de volgende invoermogelijkheden:

Natuurlijke vormen:

- Vrijuitgroeiend;
- Niet vrijuitgroeiend.

Vormbomen:

- Knotboom;
- Haagboom;
- Leiboom;
- Gekandelaberde boom.

1.2.2 Boomhoogteklasse

Doel: inzicht in onderhoudstoestand van de boom en informatie aanleveren voor het beheer.

De boomhoogteklasse is een kostenbepalende factor bij de uitvoering van snoeiwerkzaamheden. Zij is eveneens van belang om de onderhoudstoestand van een boom in de begeleidingssnoei fase te bepalen: de dikte van de dikste tak in de tijdelijke kroon mag gemeten in centimeters niet meer bedragen dan de ondergrens van de boomhoogteklasse, gemeten in meters. In hoofdstuk 51.5: 'Onderhoud bomen' van de RAW Standaard, speelt hoogte een belangrijke rol. De boomhoogteklassen zijn voornamelijk ingedeeld in stappen van 3 meter.

Keuze uit de volgende invoermogelijkheden:

- Boomhoogteklasse tot 6 meter;
- Boomhoogteklasse vanaf 6 tot 9 meter;
- Boomhoogteklasse vanaf 9 tot 12 meter;
- Boomhoogteklasse vanaf 12 tot 15 meter;
- Boomhoogteklasse vanaf 15 tot 18 meter;
- Boomhoogteklasse vanaf 18 tot 24 meter;
- Boomhoogteklasse vanaf 24 meter.

1.2.3 Onderhoudstoestand

Doel: op kunnen stellen van planningen en begrotingen.

De actuele onderhoudstoestand geeft aan in hoeverre de boom op korte termijn onderhoud vraagt. Met behulp van de korte termijn planning wordt aangegeven welke boom gesnoeid moet worden. Tevens is het mogelijk om aan de hand van de korte termijn planning de kosten voor het wegwerken van eventuele achterstand en/of verwaarlozing te berekenen. Andersom is het ook mogelijk om de kosten te berekenen bij oplopende achterstand.

Uit deze planning blijkt ook de hoeveelheid mens - en machine uren die nodig zijn om het bomenbestand te beheren.

Keuze uit de volgende invoermogelijkheden:

- Begeleidingssnoei beeld;
- Begeleidingssnoei achterstand;
- Begeleidingssnoei verwaarloosd;
- Onderhoudssnoei beeld;
- Onderhoudssnoei achterstand;
- Rooien.

1.3 Opname boomveiligheid

1.3.1 Resultaat Boomveiligheidscontrole

Doel: weergeven risico in het kader van de zorgplicht.

Het resultaat van de periodiek uit te voeren boomveiligheidscontroles wordt hier opgenomen. Dat is bezien vanuit het wettelijk kader verplicht. Er hoeft niet aangegeven te worden wat er precies aan de hand is. Opname verhoogd risico of geen verhoogd risico zou volstaan. In de praktijk wordt bij verhoogd risico vaak een toelichting gegeven. Deze toelichting zou voor gedefinieerd moeten zijn en zich beperken tot hoofdlijnen. Niet ter zake doende afwijkingen aan de boom dienen niet opgenomen te worden.

Keuze uit de volgende invoermogelijkheden:

- Geen verhoogd risico;
- Scheefstand;
- Scheuren;
- Holten;
- Stamvoetschade;
- Stamschade;
- Kroonschade;
- Ingerotte snoeiwonden;
- Stormschade;
- Aantasting houtboorders;
- Zwam rond boom;
- Zwam op stamvoet;
- Zwam op stam;
- Zwam in kroon;
- Afgestorven takken;
- Plakoksel;
- Overvloedig stamschot;
- Wortelopslag;
- Takken in takvrije zone;
- Opdrukken verharding;
- Groeiplaats veranderd;
- Anders, zie opmerkingen.

1.3.2 Frequentie boomveiligheidscontrole

Doel: aangeven wanneer en welke controle uitgevoerd moet worden.

Dit veld geeft inzicht of er sprake is van een reguliere 3-jaarlijkse boomveiligheidscontrole (BVC) of een afwijkende controle.

Keuze uit de volgende invoermogelijkheden:

- BVC 1x/jaar (attentieboom);
- BVC 1x/3 jaar;
- Nader onderzoek (Risicoboom).

1.3.3 Uitgevoerd werk

Doel: Bewijs en historie uitgevoerde werkzaamheden vastleggen.

In het kader van de wettelijke zorgplicht wordt een historie van uitgevoerd werk verlangd. De beheerder moet aan kunnen tonen welke zorg hij aan de boom heeft besteed en wanneer hij dat gedaan heeft. Vastlegging van uitgevoerd werk kan voor de beheerder nuttig zijn voor nacalculaties, bij schadegevallen, informatie voor collega's en burgers en bij periodiek terugkomende werkzaamheden om het interval hiervan te bepalen. Aangegeven dient te worden wanneer en door wie de boomveiligheidscontrole uitgevoerd is.